

BÜYÜME GÖSTERGELERİ

Özlem Derici Şengül
Araştırma Müdürü

Dr. Barış Soybilgen
Öğretim Görevlisi

2017 SON ÇEYREK BÜYÜME GÖSTERGELERİNE İLK BAKIŞ

Bugün yayınlanan sanayi üretimi verisinin ardından son haftalarda açıklanan büyüme verilerine göz atmak istedik. TÜİK tarafından açıklanan sanayi üretimi istatistikleri, toplam sanayi üretiminin önceki aya göre mevsimsel etkilerden arındırılmış bazda %0.3 arttığına işaret etti. Önceki ay artış oranı %0.8'di. Aylık artış oranındaki yavaşlama yıllık büyümeye de yansdı ve sanayi üretimi artışı takvim etkilerinden arındırılmış bazda geçen yıla göre %7 büyüme gösterdi. Önceki ay bu oran %7.4'tü. Yavaşlamaya rağmen sanayi üretimi beklentilerin üzerinde büyüme gösterdi ve piyasada son çeyrekle ilgili büyüme beklentilerinin yukarı güncellenmesine neden oldu. Zira Ekim ve Kasım ayları ortalaması geçen seneye göre %7.2 artış göstermiş durumda ve temsil gücü zayıflasa da GSYH hesabına girdi niteliğindeki takvim etkisinden arındırılmamış sanayi üretimi geçen yıla göre %8 büyüdü.

Sanayi Üretimi (yıllık, %)

TURKEY DATA MONITOR

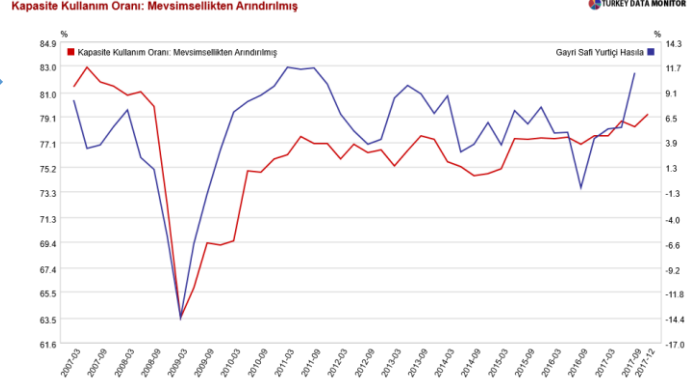

Büyüme göstergelerinden bir diğeri olan kapasite kullanım oranı (KKO) da hem mevsimsellikten arındırılmış hem de arındırılmamış verilere göre yılın son çeyreğinde artış gösterdi. KKO, son çeyrekte %79.5 ile geçen senenin aynı çeyreğinde görülen %78.0'in üzerinde gerçekleşti. Mevsimsellikten arındırılmış KKO ise %79.3 ile 3. çeyrekteki kuvvetli büyümenin ardından 4. çeyrekte görmeyi beklediğimiz yavaşlama sinyallerinin aksine, önceki çeyrekteki %78.4'lük orana göre kuvvetli bir seyir izledi. Öte yandan hatırlatmakta fayda var ki KKO'nun özellikle son dönemde GSYH büyümesi ile olan korelasyonu zayıflama gösteriyor.

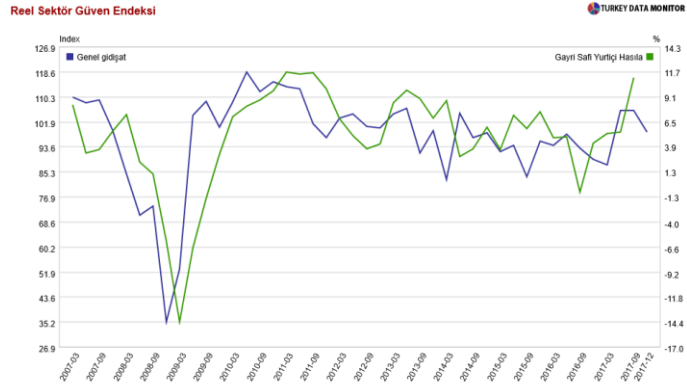

İstanbul Bilgi Üniversitesi
FİNANSAL UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

BÜYÜME GÖSTERGELERİ

Benzer şekilde reel kesim güven endeksi de mevsimsellikten arındırılmış bazda 3. çeyrekteki 109.7 seviyesinden son çeyrekte 110.4'e yükseldi. İhracat siparişleri, üretim hacmi, istihdam ve yatırım harcamasındaki iyileşme sayesinde yukarı seyir izleyen reel kesim güven endeksinin Genel Gidışat alt endeksi ise GSYH ile biraz daha paralellik arz ediyor. Bu endeks son çeyrekte mevsimsellikten arındırılmış bazda önceki çeyreğe göre %7'ye yakın daralma göstermiş durumda.

Büyüme göstergelerinden en önemli sayılan kredi büyümesine baktığımızda ise son çeyrekte reel kredi büyümesinde bir yavaşlama görüyoruz. Üçüncü çeyrekte reel bazda %11.2 büyüyen kredi stoku son çeyrekte %8.0 büyüme göstermiş. Yavaşlama hem ticari/kurumsal kredilerde, hem de tüketici kredilerinde görülüyor. Dolayısıyla bazı veriler karışık sinyaller gösterse de son çeyrekte büyümenin önceki çeyreğe nazaran yavaşlama göstereceği beklentimizi koruyoruz. CEFIS bünyesindeki simditahmin.com olarak yıldan yıla 4. çeyrek büyümesini %7.08 olarak tahmin ediyoruz. Sanayi üretimi verisi açıklanmadan önce tahminimiz %7.05'ti. Bu veri ile yıllık büyüme beklentimiz de %7.29 oluyor.

